

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ προτεινόμενα θέματα πανελλαδικών εξετάσεων 2022

A. ΚΕΙΜΕΝΑ :

(1) Quod ut praedones animadverterunt, abiectis armis ianuae appropinquaverunt et clara voce Scipioni nuntiaverunt (incredibile auditu!) virtutem eius admiratum se venisse. Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit.

.....

(2) Menenius Agrippa, qui inter patres ac plebem publicae gratiae sequester fuit, aere collato funeratus est. Atilius Regulus, cum Poenos in Africa funderet, ad senatum scripsit mercenarium suum discessisse et ab eo desertum esse rus; id senatui publice curari placuit, quoniam Regulus aberat. Scipionis filiae ex aerario dotem acceperunt, quia nihil illis reliquerat pater.

.....

(3) Non Sicanorum aut Pelasgorum, qui primi coluisse Italiam dicuntur, sed aetatis suae verbis utebantur. Tu autem, proinde quasi cum matre Evandri nunc loquaris, sermone abhinc multis annis iam obsoleto uteris, quod neminem scire atque intelligere vis, quae dicas.

.....

(4) Tyrannis omnia semper suspecta atque sollicita sunt; nullus locus amicitiae eis est. [...] Quodsi forte, ut fit plerumque, ceciderunt, tum intellegitur, quam fuerint inopes amicorum.

Να μεταφράσετε τα κείμενα 2 και 3.

Μονάδες 20

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

1. Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις :

- α) Η είναι το πρώτο λογοτεχνικό είδος που ωριμάζει στη Ρώμη.
- β) Το ο Λίβιος Ανδρόνικος μεταφράζει την *Οδύσσεια* του Ομήρου.
- γ) Η «αριστοκρατική» οριοθέτηση των περιόδων της ρωμαϊκής λογοτεχνίας θεωρείται σήμερα
- δ) Το πρώτο μεγάλο δάνειο των Ρωμαίων από τους Έλληνες υπήρξε το τους.
- ε) Στα ώριμα ρωμαϊκά λογοτεχνικά έργα εκφράζεται και προβάλλεται ο ιδιάζων πλούτος της ρωμαϊκής κοινωνίας.

Μονάδες 10

2.α. **Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit :** Να μεταφέρετε τους κλιτούς τύπους στον άλλο αριθμό, ώστε να προκύπτει νόημα αποδεκτό.

Μονάδες 3

2. β. Να γράψετε τη γενική πληθυντικού των ακόλουθων ονομάτων:

- i. **dotem :**
- ii. **pater :**
- iii. **aetatis :**
- iv. **matre :**
- v. **inopes :**

Μονάδες 5

2. γ. Αφού μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παρακάτω πίνακα, να συμπληρώσετε στα κενά του τους τύπους που ζητούνται (να διατηρηθούν το γένος, ο αριθμός και η πτώση).

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
clara		
		primi
multis		
suspecta		
inopes		

Μονάδες 5

2. δ. Να απαντήσετε στα παρακάτω γραμματικά ζητούμενα :

- i. **plebem** : τη γενική ενικού
- ii. **rus** : την αιτιατική πληθυντικού
- iii. **suae** : τον ίδιο τύπο του β' προσώπου
- iv. **quae** (3^ο κείμενο) : την αιτιατική ενικού

Μονάδες 2

3. α. Στους ακόλουθους ρηματικούς τύπους να γράψετε το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής του Ενεστώτα στη φωνή που βρίσκονται :

- i. **collato** :
- ii. **aberat** :
- iii. **acceperunt** :
- iv. **scire** :
- v. **fit** :

Μονάδες 5

3. β. **loquaris** : Να γράψετε τον ίδιο τύπο σε όλους τους χρόνους (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο).

Μονάδες 4

3.γ. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους :

- i. **abictis** : το απαρέμφατο του Ενεστώτα στην ίδια φωνή
- ii. **funderet** : το απαρέμφατο του Μέλλοντα στην ίδια φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
- iii. **aberat** : τη μετοχή του Ενεστώτα στην ονομαστική πληθυντικού του ουδετέρου
- iv. **reliquerat** : τη δοτική του γερουνδίου
- v. **coluisse** : το πρώτο ενικό πρόσωπο στην οριστική του Συντελεσμένου Μέλλοντα στην άλλη φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
- vi. **vis** : το τρίτο ενικό πρόσωπο στην οριστική του Ενεστώτα

Μονάδες 6

4.α. Να εντοπίσετε και να αναγνωρίσετε συντακτικά τα ονόματα του 1^{ου} κειμένου που βρίσκονται σε απρόθετη αφαιρετική.

Μονάδες 4

4.β. **venisse, coluisse, intellegere** : Να βρείτε το υποκείμενο των παραπάνω απαρεμφάτων και να δικαιολογήσετε την πτώση του.

Μονάδες 6

4.γ. **Menenius Agrippa aere collato funeratus est.** : Να εξαρτήσετε την παραπάνω πρόταση από τη φράση «Scriptores tradunt».

Μονάδες 3

4.δ. **quia nihil illis reliquerat pater** : Να κάνετε τις απαραίτητες μετατροπές, ώστε η παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση να δηλώνει αιτιολογία ως αποτέλεσμα μιας εσωτερικής λογικής διεργασίας.

Μονάδες 2

5.α. **Scipionis filiae ex aerario dotem acceperunt** : Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 5

5.β. **Quodsi forte ceciderunt, tum intellegitur** : Να μετατρέψετε τον υποθετικό λόγο έτσι, ώστε να εκφράζει υπόθεση πιθανή ή δυνατή.

Μονάδες 2

5.γ. **Praedones virtutem eius admiratum venerunt** : Να δηλώσετε τον προσδιορισμό του σκοπού με αναφορική-τελική πρόταση (μονάδες 2), εμπρόθετη γενική γερουνδιακού (μονάδες 3) και εμπρόθετη αιτιατική γερουνδιακού (μονάδες 3).

Μονάδες 8

6. Να εντοπίσετε στα κείμενα τις λέξεις που σχετίζονται
ετυμολογικά με τις εξής νεοελληνικές :

α) δωρίζω :

β) ανοικοδόμηση :

γ) αφόρητος :

δ) βουλευτικός :

ε) κάζο :

Μονάδες 10

bona fortuna!

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

Ρένα Σαρμπάνη